

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera a soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Aleny Pavlíčkové ve věci

žalobce: J. S.

proti
žalovanému:

Magistrát hlavního města Prahy
sídlem Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2016, č. j. MHMP 882625/2016, sp. zn. S-MHMP 719619/2016/STR

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

I.
Základ sporu

1. Podanou žalobou napadl žalobce v záhlaví označené rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 8 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 18. 8. 2015, č. j. MCP8 107806/2015, sp. zn. MCP8 134278/2014/OV.Hrd (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím přitom bylo podle § 38 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, odepřeno žalobci nahlédnout do spisu vedeného pod sp. zn. MCP8 136560/2012/OV.Hrd. (dále jen „dotčený spis“). Dotčený spis byl veden ve věci povolení stavby nazvané „Polyfunkční dům při ulici Pod Plynojemem, Praha 8 – Libeň (areál Protektory Praha spol. s r. o.)“ (dále jen „Polyfunkční dům“).

II.
Obsah žaloby a související vyjádření

3. Žalobce označuje napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné, a to z následujících důvodů.
4. Zaprvé, žalobce uvádí, že se již dne 30. 9. 2014 domáhal svého zákonného práva na nahlížení do dotčeného spisu. K tomu žalobce zdůrazňuje, že doložil své vlastnické právo k bytové jednotce v sousedství Polyfunkčního domu. Tato bytová jednotka se nachází na adrese Na Kopečku 1208, Praha Libeň. Podle žalobce je přitom samotným prokázáním vlastnického práva nepochybně prokázán i tvrzený právní zájem ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu, čímž je splněn zákonný předpoklad pro povinné umožnění nahlédnutí do spisu. S užíváním bytu je totiž logicky a standardně spojena i potřeba zajištění parkování v jeho blízkosti. K tomu žalobce odkazuje na stavební předpisy (vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území a vyhlášku č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby).
5. Zadruhé, dle žalobce jeho právní zájem vyplývá již ze skutečnosti, že měl postavení účastníka v řízení o povolení stavby vedené pod sp. zn. MCP8 136560/2012/OV.Hrd. K tomu žalobce odkazuje na § 109 a § 114 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“). Ve svém podání zejména zdůrazňuje materiální povahu účastnictví (je irelevantní, zda byl v dotčeném stavebním řízení nějak aktivní či nikoliv). Žalobce je názoru, že účastnictví osoby na stavebním řízení nezakládá žádné rozhodnutí o vzniku účastnictví, či projevení zájmu osoby, a tedy „[...] je pro právo žalobce nahlédnout do spisu dle uváděného § 38 odst. 2 (resp. odst. 1) SpŘ zcela zjevně irelevantní [zdali aktivně vystupoval v rámci správního řízení, ve kterém byl veden spis; pozn. zdejšího soudu], neboť žalobce byl i tehdy a stále je účastníkem stavebního řízení, a to ze zákona a ve smyslu platné judikatury.“.
6. Zatřetí, žalobce nesouhlasí s odůvodněním žalovaného, který ve svém rozhodnutí rovněž zmiňuje § 84 odst. 1 správního řádu (resp. uplynutí 1 roční lhůty pro podání odvolání tzv. opomenutého účastníka) jako důvod, proč neumožnit nahlédnutí do spisu. Podle žalobce je § 84 odst. 1 správního řádu speciálním ustanovením týkajícím se práva podat odvolání, nikoliv obecným ustanovením týkajícím se všech práv účastníka řízení.
7. Začtvrté, podle žalobce se odvolací správní orgán nevypořádal s odvolacími důvody a námitkami žalobce v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu.

8. Správní orgán proto pochybil, pokud žalobci neumožnil nahlédnout do dotčeného spisu. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil s tím, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení.
9. Ve svém vyjádření žalovaný uvádí, že trvá na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
10. Podle žalovaného neměl žalobce postavení účastníka v řízení o povolení stavby vedeném pod sp. zn. MCP8 136560/2012/OV.Hrd. Nemohl proto jako účastník ani do dotčeného spisu nahlížet.
11. Žalovaný se rovněž domnívá, že žalobce neprokázal právní zájem vyžadovaný § 38 odst. 2 správního řádu pro nahlížení do spisu a odmítá, že by se nevypořádal s žalobcovými odvolacími důvody a námitkami. Ve zbytku odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

Posouzení žaloby

13. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
14. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože žádná ze stran s takovým postupem nevyjádřila nesouhlas.
15. Žaloba není důvodná.
16. Z obsahu správního spisu zjistil zdejší soud následující, pro projednávanou věc podstatné, skutečnosti:
 - (i) Dne 30. 9. 2014 podal žalobce žádost o nahlédnutí do spisu vedeného v řízení o povolení stavby vedené pod sp. zn. MCP8 136560/2012/OV.Hrd. Jako důvod pro umožnění nahlédnutí do spisu uvedl žalobce svůj právní zájem, jako osoby vlastníci bytovou jednotku na adrese Na Kopečku 1280, Praha Libeň, spočívající v zabezpečení stávajícího počtu parkovacích stání pro obyvatele, resp. vlastníky jednotek v ulici Na Kopečku.
 - (ii) Dne 21. 10. 2014 byl žalobce vyzván k odstranění nedostatků své žádosti, které měly spočívat v neprokázání právního zájmu nebo jiného vážného důvodu pro nahlédnutí do spisu vedeného pod sp. zn. MCP8 136560/2012/OV.Hrd.
 - (iii) Vyjádřením ze dne 30. 10. 2014 žalobce odmítl výzvu správního orgánu a odkázal na odůvodnění právního zájmu, které uvedl ve své žádosti ze dne 30. 9. 2014.
 - (iv) Dne 15. 12. 2014 prvostupňový správní orgán usnesením odepřel žalobci právo nahlédnout do spisu, č. j. MCP8 171113/2014. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání a odvolací správní orgán postupem podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu rozhodnutí prvostupňového správního orgánu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání (rozhodnutí ze dne 2. 4. 2015, č. j. MHMP 491516/2015), a to pro neurčitost výzvy ze dne 21. 10. 2014. Podle odvolacího

správního orgánu totiž prvostupňový správní orgán pochybil, když žalobci nesdělil, že zájem na zabezpečení parkování není a nemůže být právním zájmem ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu.

- (v) Dne 28. 4. 2015 doplnil žalobce svoji žádost o nahlížení do spisu. V tomto doplnění žalobce uvedl, že se považuje za účastníka stavebního řízení ve smyslu § 109 písm. e) stavebního zákona.
 - (vi) Výzvou ze dne 6. 5. 2015, č. j. MCP8 051387/2015, vyzval prvostupňový správní orgán žalobce k odstranění nedostatků jeho podání. V této výzvě prvostupňový správní orgán uvedl, že nepovažuje žalobce za účastníka řízení podle § 38 odst. 1 správního řádu a dále jej vyzval, aby prokázal tvrzený právní zájem nebo jiný vážný důvod pro nahlédnutí do spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu.
 - (vii) Dne 12. 5. 2015 doplnil žalobce svoji žádost o nahlížení do spisu s tím, ve které polemizoval s názorem prvostupňového správního orgánu, který nepovažoval žalobce za účastníka stavebního řízení ve věci stavebního povolení pro Polyfunkční dům.
 - (viii) Dne 12. 6. 2015, č. j. MCP8 078876/2015, vyzval prvostupňový správní orgán žalobce opětovně k odstranění vad jeho žádosti o nahlížení do spisu. Zejména pak žalobce upozornil na to, že se neztotožňuje s jeho právním názorem a že jej nepovažuje za účastníka stavebního řízení ve věci stavebního povolení pro Polyfunkční dům.
 - (ix) Ve svém vyjádření ze dne 29. 6. 2015 žalobce setrval na svém právním názoru a opětovně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.
 - (x) Dne 18. 8. 2015, č. j. MCP8 107806/2015, prvostupňový správní orgán opět odepřel žalobci nahlížení do dotčeného spisu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém rozhodoval žalovaný napadeným rozhodnutím.
17. Podle § 38 odst. 1 věta první správního řádu: *„Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případech, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci (§ 73).“*.
18. Podle § 38 odst. 2 správního řádu: *„Jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.“*.
19. Podle § 109 stavebního zákona: *„Účastníkem stavebního řízení je pouze a) stavebník, b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem, c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno, d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena, e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno, f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno, g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí.“*.

20. Stručně řečeno, právo nahlížení do správního spisu je upraveno v § 38 odst. 1 a 2 správního řádu, přičemž do spisu mohou nahlížet (i) účastníci a jejich zástupci a za splnění určitých podmínek rovněž i (ii) jiné osoby. Jinak řečeno, pokud někdo je účastníkem správního řízení, může do příslušného spisu nahlížet bez dalšího.
21. Dlužno poznamenat, že česká právní úprava správního řízení vychází z tzv. materiálního pojetí účastenství (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-73). Platí proto, že účastníkem dotčeného řízení je vždy ten, kdo má relevantní hmotně-právní vztah k projednávané věci. Jeho procesní aktivita rozhodná není. Tomu plně odpovídá i právní úprava obsažená ve správním řádu (§ 84 správního řádu), jehož aplikace není ve stavebním řízení vyloučena.
22. Na základě gramatického, jakož i teleologického výkladu § 38 odst. 1 a 2 správního řádu přitom lze spolehlivě dovodit, že správní orgán, který rozhoduje o možnosti nahlédnout do spisu, je povinen otázku, zda osoba, která žádá o nahlížení do spisu, je účastníkem řízení ve smyslu § 38 odst. 1 správního řádu, posoudit samostatně. V § 38 odst. 1 správního řádu totiž zjevně není žádný odkaz na formální vymezení účastníků řízení; správní řád tedy nahlížení do spisu podle § 38 odst. 1 očividně nelimituje toliko na účastníky řízení ve formálním slova smyslu. Tomu plně odpovídá i účel a smysl dotčené právní úpravy, kdy právo nahlížet do spisu patří mezi nejdůležitější práva účastníků řízení vůbec. Právě na základě obsahu správního spisu totiž může účastník řízení seznat, jak bylo (resp. je) ve věci postupováno a zvážit svůj další procesní postup. Může přitom nastat situace, že s určitým subjektem není nakládáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv materiálně účastníkem je. I za této situace přitom má tento materiální účastník určitá práva. Typicky může podat odvolání podle § 84 správního řádu, jak v napadeném rozhodnutí rozebírá žalovaný. Pro takového opomenutého účastníka je přitom klíčové, aby se mohl seznámit s obsahem správního spisu. Jedině tak totiž bude schopen posoudit, zdali odvolání podle § 84 správního řádu podat, či nepodat. Bylo by přitom proti smyslu dotčeného § 38 odst. 1 správního řádu, pokud by správní orgán bránil takovému účastníkovi v materiálním smyslu do příslušného správního spisu nahlížet.
23. Platí proto, že pokud správní orgán obdrží žádost o nahlížení do spisu, posoudí, zdali tuto žádost podal účastník (nebo jeho zástupce). Pokud tomu tak je, umožní této osobě nahlédnutí do spisu. Pokud žádost podala jiná osoba (nikoliv účastník nebo jeho zástupce), správní orgán posoudí, zda jsou tvrzení žadatele, jimiž odůvodňuje svůj právní zájem nebo jiný vážný důvod na nahlížení do spisu, v daném případě dostatečně konkrétní a prokázána. Je-li právní zájem nebo jiný vážný důvod na nahlédnutí do spisu dostatečně prokázán, pak správní orgán pouze zhodnotí, zda by nahlížením do spisu nebylo porušeno právo některého z účastníků řízení, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem. Při případném zpřístupnění správního spisu k nahlížení je třeba, aby správní orgán učinil veškerá opatření dle § 38 odst. 6 správního řádu. Nic jiného ovšem správnímu orgánu posuzovat nepřísluší. Je proto třeba souhlasit se žalobcem, že v projednávané věci správnímu orgánu rozhodně nepříslušelo posuzovat, zdali by jako opomenutý účastník byl se svým odvoláním podle § 84 správního řádu úspěšný, či nikoliv. Opačný výklad by totiž byl zjevně v rozporu s § 38 odst. 1 a 2 správního řádu, když o včasnosti odvolání podle § 84 správního řádu rozhoduje jiný orgán, a to v samostatném řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2013, č. j. 9 Afs 29/2012-53).
24. V této souvislosti je třeba upozornit na chybnou argumentaci žalobce, který svoje tvrzené účastenství zaměňuje s právním zájmem ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu, jak zejm.

plyne z úvodu citované části žaloby a celé řady jeho podání učiněných v rámci správního řízení. Tak např. ve svých podáních ze dne 28. 4. 2015, 12. 5. 2015 nebo 29. 6. 2015 žalobce uvedl, že žádá o nahlížení do spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu, avšak zároveň argumentoval tím, že je účastníkem řízení ve věci stavebního povolení pro Polyfunkční dům. Žalobce tedy zjevně směřuje nahlížení do spisu podle § 38 odst. 1 a 2 správního řádu. Jak již totiž bylo ovšem osvětleno výše, pokud by žalobce skutečně byl účastníkem řízení, právní zájem dle § 38 odst. 2 správního řádu by prokazovat nemusel. Samotné chybné označení žádosti je nicméně irelevantní; bylo totiž povinností správního orgánu posoudit žalobcovu podání dle jeho obsahu (viz § 37 odst. 1 správního řádu), což také správní orgán učinil. Zdejší soud se pak plně ztotožňuje s názorem žalovaného, podle kterého žalobce nebyl účastníkem stavebního řízení ve věci povolení stavby Polyfunkčního domu.

25. Na tomto místě se nelze nepozastavit nad nízkou úroveň odůvodnění žalovaného, které ob stojí toliko v kontextu obsahu správního spisu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006-72, ze kterého se podává, že rozhodnutí není nesrozumitelné, pokud lze jeho formulační nedostatky nebo vnitřní rozpornost odstranit výkladem rozhodnutí jako celku, a to i v kontextu obsahu správního spisu, úkonů správních orgánů a účastníků). Platí totiž, že právní úprava obsažená v § 90 stavebního zákona je *lex specialis* vůči právní úpravě obsažené v § 27 správního řádu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011-347). Obecná právní úprava účastenství, uvedená ve správním řádu, má význam pouze pro rozlišení jednotlivých kategorií účastníků a určení práv, která jsou s těmito kategoriemi spojena. Následkem existence speciální právní úpravy ve stavebním zákoně totiž není vyloučení všech ustanovení správního řádu týkajících se účastenství, naopak některá ustanovení správního řádu obsahující právní úpravu účastenství použít lze.
26. Žalovaného odkazy na § 27 správního řádu v jeho odůvodnění jsou proto poněkud matoucí; nicméně v kontextu správního spisu (zejm. výzev ze dne 6. 5. 2015 a 10. 6. 2015), jakož i prvostupňového rozhodnutí lze dovodit, že se žalovaný vypořádal s otázkou účastenství žalobce ve smyslu § 109 stavebního zákona. *In concreto* žalovaný ve svém rozhodnutí k otázce účastenství žalobce uvedl, že žalobce nelze považovat za hlavního účastníka řízení (žalobce nebyl žadatelem o vydání stavebního povolení ani další dotčenou osobou, na kterou se pro společenské právo nebo povinnosti s žadatelem mělo rozhodnutí vztahovat). Zdejší soud se přitom s tímto právním hodnocením žalovaného ztotožňuje.
27. O poznání méně přesvědčivá je ovšem argumentace žalovaného stran možného vedlejší účastenství žalobce. Zdejší soud přitom rozumí snaze žalovaného vypořádat se s otázkou účastenství s poukazem na to, jak tuto otázku vyřešil stavební úřad, který v dotčeném řízení rozhodoval (str. 3 napadeného rozhodnutí). Jak bylo ovšem zdůrazněno shora, správní orgán nemůže osobě odmítnout umožnit nahlédnout do spisu jen z toho důvodu, že s ní jako s účastníkem zacházeno nebylo (ačkoliv se o účastníka jedná). Český právní řád vychází z materiální koncepce účastenství a je povinností správního orgánu, který o umožnění nahlížení rozhoduje, tuto otázku posoudit samostatně vycházející z tvrzení a důkazů předložených osobou, která do spisu chce nahlédnout.
28. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zejména zdůrazňuje, že žalobce v řízení, ve kterém byl veden spis, do něhož chce žalobce nahlédnout, formálně jako účastník nevystupoval. Dále pak k otázce účastenství uvádí: „Z obsahu uvedeného rozhodnutí vyplývá, že stavební úřad v odůvodnění uvedeného rozhodnutí stanovený okruh účastníků řízení vymezil na vlastníky sousedních pozemků s tím, že vlastnická ani jiná práva k dalším nemovitostem nemohou být

stavebním povolením dotčena. Byť se jedná o velmi krátké zdůvodnění, přesto z rozhodnutí vyplývá, že stavební úřad při vymezení okruhu účastníků stavebního řízení vycházel z definice samé [§ 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona] a nálezu Ústavního soudu publikovaného pod č. 96/2000 Sb. [...] Na základě této úvahy jeho domáhání práva nahlédnout do spisu v intencích ust. § 38 odst. 2 správního řádu považuje za irrelevantní.“.

29. Na první pohled se tedy napadené rozhodnutí jeví nepřezkoumatelné, a to pro nesrozumitelnost. Správní orgán totiž spojuje otázku účastenství podle § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona s otázkou nahlížení do správního spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu. Leč jak bylo zdůrazněno shora, účastníci řízení nahlíží do spisu podle § 38 odst. 1 správního řádu. Avšak čte-li se napadené rozhodnutí v kontextu správního spisu, jakož i prvostupňového rozhodnutí, toto rozhodnutí obстоjí.
30. Zejména je přitom třeba brát v úvahu opakované žádosti žalobce, který se sám vždy dovolával nahlížení do spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu. Žalovaného odkaz na § 38 odst. 2 správního řádu je tak zejména reakcí právě na žalobcovu argumentaci. Dále je třeba vzít v potaz výzvy prvostupňového správního orgánu ze dne 6. 5. 2015 a 10. 6. 2015, jakož i stavební povolení ze dne 23. 9. 2013, č. j. MCP8 126877/2017, na stavbu Polyfunkčního domu, které je součástí správního spisu. Z těchto výzev, stavebního povolení, jakož i prvostupňového rozhodnutí je totiž dobře patrné, že žalovaný kvalifikovanou úvahu o tom, zdali žalobce je účastníkem řízení, či není (tedy úvahu ve vztahu k § 38 odst. 1 správního řádu), učinil. Nic na tom nemůže změnit skutečnost, že do své argumentace ne zcela obratně zapojil § 84 správního řádu. Žalovaný má sice pravdu v tom, že i kdyby bylo možno žalobce považovat za účastníka řízení, jednalo by se zjevně o vedlejšího účastníka, kterému ovšem již 1 roční lhůta pro podání odvolání uplynula. Tato úvaha, jakkoliv logicky správná, je ovšem zcela nadbytečná, jak bylo uvedeno výše. V konečném důsledku tak úvahy žalovaného stran § 84 správního řádu toliko znesnadňují pochopení jeho odůvodnění, které je jinak správné.
31. Lze tedy uzavřít, že se žalovaný ztotožnil s názorem stavebního úřadu, že se žalobce nachází mimo okruh osob, jejichž práva by stavebním povolením byla přímo dotčena. Dlužno dodat, že za takovéto situace bylo na žalobci, aby přímé dotčení na svých právech prokázal nebo alespoň plausibilně tvrdil. To však žalobce neučinil – v podané žalobě se k otázkám účastenství ve stavebním řízení vyjadřuje toliko obecně v rovině interpretace právních norem (zejména směrem k materiálnímu pojetí účastenství) a bez uvedení jakýchkoli konkrétních skutkových okolností (s výjimkou tvrzení o svém vlastnickém právu k bytu nacházejícím se v blízkosti stavby) dospívá k závěru, že byl účastníkem stavebního řízení. Žalobce však v podané žalobě možnost konkrétního přímého dotčení svých práv předmětným stavebním povolením nejenže netvrdí, ale ani nenaznačuje.
32. Dále pokud se jedná o možnost žalobce nahlížet do správního spisu jako jiná osoba podle § 38 odst. 2 správního řádu, spornou mezi žalobcem a žalovaným je skutečnost, zdali se žalobci podařilo v projednávané věci prokázat „právní zájem“ na nahlížení do dotčeného spisu. Pojem „právní zájem“ je neurčitý právní pojem. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, bývá podmíněn úrovní poznání v technických vědách i časem a místem aplikace normy. Zákonodárce použitím neurčitého právního pojmu vytváří prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situaci lze podřadit pod daný neurčitý pojem.

33. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit. Správní orgán tedy musí nejprve v obecné rovině říci, co do rámce neurčitého právního pojmu spadá či může spadat, a toto abstraktní vymezení pak vztáhnout na projednávanou věc (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73).
34. Nedostojí-li správní orgán výše uvedeným pravidlům, zatíží tím své rozhodnutí vadou, pro kterou bude třeba přistoupit ke zrušení takového rozhodnutí. Užije-li správní orgán neurčitý právní pojem, aniž náležitě objasní obsah a význam tohoto pojmu, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
35. V napadeném rozhodnutí správní orgán uvedl, že „[...] *právním zájmem je myšlen oprávněný zájem žadatele zjistit z různých důvodů ze spisu potřebné údaje ke stavbě, vůči kterému je žadatel v nějakém soukromoprávním nebo veřejnoprávním vztahu. Konkrétní vztah odvolatel opět nedoložil. Tvrzení, že s užíváním bytu, popř. domu, je zcela logicky a standardně spojena potřeba zajištění parkování v jeho blízkosti, nemůže být relevantním důkazem o prokázaném právním zájmu.*“.
36. Jinými slovy řečeno, správní orgán si pro dovození právního zájmu podle § 38 odst. 2 správního řádu klade podmínku existence soukromoprávního či veřejnoprávního vztahu k dotčené stavbě. Podle žalovaného není možné jakýkoliv zájem bez dalšího ztotožňovat s právním zájmem; právní zájem je kvalifikovanou formou zájmu, pro kterou je charakteristické, že (ne)uplatnění právního zájmu má vliv na subjektivní práva a povinnosti. V projednávané věci žalobce nedoložil (ba ani to netvrdil), že by byl v soukromoprávním či veřejnoprávním vztahu ke stavbě Polyfunkčního domu. Pouze vyjádřil obavu stran parkování v dotčené lokalitě. Jakkoliv přitom zdejší soud této obavě rozumí, ztotožňuje se se shora uvedeným výkladem žalovaného. Pouhá nekonkrétní obava týkající se parkování v dané lokalitě sama o sobě nemůže založit právo nahlížet do správního spisu.
37. Zdůrazněno budiž, že správní spis není veřejný; přístup do správního spisu má toliko jasně vymezená skupina osob. To odpovídá tomu, že ve správním spisu se nachází celá řada informací (a to včetně informací osobních, utajovaných atp.). Není proto možné správní spis zpřístupnit každému, kdo se domnívá, že správní spis obsahuje pro něho zajímavé a užitečné informace. Právě naopak je namístě obezřetnost. Nahlížení do spisu totiž nemá sloužit k uspokojování lidské zvědavosti, nýbrž v první řadě k umožnění efektivního hájení práv. Žalobce ovšem nijak nedoložil, jak by řízení ve věci povolení stavby Polyfunkčního domu mělo zasáhnout do jeho práv a povinností. Zejména pak nedoložil, že by mu svědčilo konkrétní parkovací právo, které by mohlo být ohroženo. Postup žalovaného tak byl zcela v pořádku.
38. Konečně pokud jde o žalobcův poukaz na § 114 stavebního zákona, žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí uvedl „*Procesní úprava vyplývající z ust. § 114 odst. 1 stavebního zákona, na které také odvolatel poukazuje, se vztahují na účastníky stavebního řízení, kterým, jak je výše uvedeno odvolatel není.*“. I s tímto hodnocením se zdejší soud ztotožňuje. V § 114 stavebního zákona je totiž upraven právní institut námitek; tyto námitky mohou uplatňovat pouze účastníci stavebního řízení. Pokud tedy žalobce jako účastník řízení nevystupoval (tj. sám se nijak procesně neangažoval), přičemž toto řízení již skončilo, je

možnost podat námitky pojmově vyloučena. Ani z pouhé možnosti podat námitky zakotvené v § 114 stavebního zákona nelze usuzovat na právní zájem žalobce.

39. Pouze pro úplnost pak zdejší soud dodává, že pokud jde o tvrzené nevypořádání odvolacích důvodů a námitek žalobce, toto tvrzení je natolik obecné a vágní, že z něho rozhodně nelze spolehlivě dovodit, kterým směrem by měl směřovat soudní přezkum (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Platí však, že správní soud je povinen z úřední povinnosti přihlédnout k takovým vadám, které brání soudnímu přezkumu rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84). V projednávané věci přitom žádné takové vady, které by zakládaly nepřezkoumatelnost napadené rozhodnutí, soud v projednávané věci neshledal.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Soud uvážil, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. března 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu